

De. 85.

Q. F. F. S.
DISPUTATIO JURIDICA
CONTINENS
DIFFERENTIAS JURIS CI-
VILIS ET CANONICI

Quæ
IN XII. DECADES DIVISÆ
una

Cum subjuncta Praxi moderna

PRÆSIDE
DN. SAMUELE STRYKIO, J. U. D.
& Novell. Prof. Publ.

Publico Eruditorum Examine in Jctorum Auditorio
Anno O. R. M. DC. LXVII.

PROPOSITÆ

à
GODOFREDO FELOVIO,
Svetensi Marchico.

Cum privilegiis.
Denuo edita M DC LXXXIII.

FRANCOFURTI AD VIADRUM,
Sumptibus JEREMIE Schrey / & HENR. JOH. Meyer.
Vol. II. Disp. XXIII.

DISPUTATIO JURIDICA
CONTINENS
DIFFERENTIAS JURIS CI-
VILIS ET CANONICI

IN XII DECADIS DIVISA

Cum supra sit Præf. modernæ

DR. SAMUEL STRYKOWIUS

& Novell. Prof. Publ.

Publicæ Eruditionis Examinis in Præsentia Auditoris

Ann. O. R. M. DC. LXXVII

PROPOSITA

GODOFREDO BELONIO

Secretis Marchio.

Denno editæ M. DC. LXXVII

FRANCISCI AD KLEBERUM
Gumpelii PERMISSE GOTTLOB & HENR. JOH. DIERCK
Vol. II. Dis. XLII

P R Æ F A M E N.

Aliis etiam integrum esse post Homerum Iliada conscribere, comprobare satis mihi videntur illi, qui se Academico exercent studio in ejusmodi materia, quam jam antea locupletissimè tractandam præclaros suscepisse VIROS, non ignorant. Quod cum ita frequens & usitatum sit: & me ab omni sinistro judicio ac reprehensionis ausu liberum esse, nullus dubito. Lubens quidem fateri cogor, nec quengquam latere potest, de illa materia, quam in sequentium aliquot pagellarum Serie proposui, exstare aliquot Celeberrimorum Virorum Tractatus, propter dignitatem & accuratum elaborationis nitorem, uberrima laude omninò prosequendos. Nomino saltem præclara illa quondam Lumina, Bartolum, Rittershusium & Rosbachium, quibus jungi possunt Prælectiones Rittershusianæ Dn. Wern. Joh. Uffelmanni J. U. D. & Senator Hamburg. quibus accuratè illas stringit Differentias quas sine causa sapius Rittershusius pro talibus vendit. Cum tamen mihi hanc materiam de Differentiis Juris Civilis & Canonici non examinandi, sed ingenii duntaxat exercendi causa, in compendio exhibere animus fuerit, facile & Ego veniam impetrabo, quod in hanc arenam descenderim. Subinde enim experimur, non tantum in Academiis legendo, disputandoque, sed in ipso FORO hanc Diversitatem Juris Civilis & Canonici haud rarò allegari, ut hinc eas in conspectu habere omninò utile sit. Initiò quidem mecum constitueram hasce Differentias servato certa materia ordine recensere; ast, temporis huic Exercitio destinati angustia impedivit, quo minus huic proposito meo satisfacere potuerim. Quare nullâ methodo servatâ illas, quas præcipuas putavi, in sequentibus pagellis collegi, & hasce collectas loco corollariorum, publicè Eruditorum Exâmini, exhibui. Ad didi & illas Differentias, quæ ex mente quorundam Jctorum, pro talibus reputantur, omissis iis, quæ planè nihil diversitatis continere videbantur. Ut verò & ego aliquid hic præstitisse videar, operæ pretium me facturum judicavi, si cuilibet differentie Usum & Praxin modernam cum expressè, tum remissivè brevitate studio, adderem. Præstiti hac in re quantum ingenii vires permiserunt, cætera, quæ desiderantur, cujusvis prudentia facile supplebit.

DECAS I.
 Differentiarum Juris Civilis &
 Canonici.

Diff. I.

JURE CÆSAREO prohibitum matrimonium Tutoris cum pupilla *tot. tit. C. de Interdict. Matrim. in pupill. & Tut. & c. Præsidis cum Provinciali L. 6. C. de Nupt. Senatoris cum Liberta L. humilem 7. C. de Incest. Nupt. Lege Papia 23. de Rit. Nupt.* (Jure tamen Civili novissimo nuptiæ Senatoris cum Liberta permissæ, *Auth. Sed novo Jure C. de Nat. Lib.*) Raptoris cum rapta *L. unic. C. de Rapt. Virg. seu Viduarum & c. Adulteri & adulteræ Nov. 134. c. 12.* JURE verò PONTIFICIO matrimonium Tutoris cum pupilla *arg. C. cum locum 14. X. de Sponsal.* Præsidis cum Provinciali, Senatoris Liberta *c. 3. si quis ancillam 29. qv. 2. Raptoris cum Rapta c. cum causam & c. f. X. de Rapt.* Adulteri cum adultera, nisi viva priori conjuge promissum matrimonium vel insidiæ vitæ structæ, *c. 6. X. de eo qui dux. in ux.* est permissum. Quid usu hac in re obtineat tradit Magnif. Dn. Brun. *in f. d. t. C. de Interd. Matr. & c. Carpz. p. 4. Const. 20. def. 17. & c. 30. d. 7. n. 10.* Potissimum verò hoc passu sequimur Jus Canonicum.

II.

JURE CIVILI licere cum hæreticis miscere conjugia haud pauci asserunt; propter *L. si legibus 16. C. de Episcop. Audient.* JUS CANONICUM talia connubia detestatur, nisi promittant se Christianos & Catholicos esse futuros. *c. 16. C. 28. quest. 1.* imò dotes contrahentium cum hæreticis confiscantur *c. 14. de Heret. in 6.* An hodiè matrimonium fidelis cum infideli subsistat? Vid. Gerhard. *de Conjug. §. 394. Carpz. Jurispr. Consistor. lib. 2. def. 6.* Add. Brunn. *de Jur. Eccles. 12. c. 17. §. 8. in not.*

III.

JURE CIVILI inter Servos & Ancillas non consistit matrimonium, sed eorum conjunctio contubernium vocatur *L. 3. C. de Incest.*

Incest. & Inut. Nupt. JURE CANONICO Servi etiam dominis invitis contrahunt matrimonium *c. 1. & tot. tit. X. de Conjug. Servor. c. si quis liber 2. & c. seq. 29. quest. 1.* Hodiernis moribus num Servitus matrimonium impediatur? vid. Gerh. *d. l. §. 399.*

IV.

Spado JURE CIVILI matrimonium contrahit, si castratus non sit *L. 39. §. si Spadoniff. de Jure dot.* Sed JURE CANONICO non magis, quam infans, talis spado nuptias celebrare potest, cum utriusque debitum reddere nequeant *c. 2. X. de frig. & malef.* Num usus modernus Eunuchis & Spadonibus matrimonium concedat, tractat Gerh. *d. l. §. 235.* De castrato vid. *nota ad Jus Eccles. D. Brunnem. l. 2. c. 17. §. 2.*

V.

JURE CIVILI propter prolis incertitudinem & sanguinis confusionem prohibitum; ne viduæ intra annum luctus nubant *l. 1. 2. C. de Sec. Nupt.* JURE autem CANONICO hæc Juris Civilis constitutio abrogata & Viduæ potestas data etiam intra annum luctus nubendi *c. pen. & ult. X. de Sec. Nupt.* De poena Viduæ intra annum luctus nubentis moderna Vid. Carpz. *p. 4. Const. 21. def. 10.* ubi eam extraordinariè puniendam dicit in Saxonia, si Consistorii consensum non adhibuerit.

VI.

JUS CIVILE secundas nuptias intra annum luctus ineuntibus præter infamiam & alias poenas irrogat, quas reperimus in *l. 1. 2. 3. & 6. Sec. Nupt. Nov. 22. c. 22.* JUS CANONICUM ab infamia ista secundo nubentes tantum liberat, reliquas autem poenas, præsertim quæ prolium prioris thori favorem concernunt, in suo vigore relinquit *argum. c. f. X. de Sec. nupt. Conf. Zæf. Comm. ad l. 23. ff. Tit. 5. n. 26.* Quam Juris Canonici dispositionem etiam Praxi obtinere non dubitatur; Nisi vidua iterum gerens ex matrimonio priori, cum alio nuptias celebret vel aliàs luxuriosè intra annum luctus vivat; Quo casu in tali foemina adhuc locum habere infamiam vult Magnif. Dn. Brun. *ad l. 1. & Auth. seq. C. de S. N.*

VII.

JURE CIVILI à conjugato in Solutam non committitur Adulterium *l. 6. §. 1. ff. ad L. Jul. de Adult.* quia sanguinis confusio & prolis incertitudo inde non oritur. JURE CANONICO Adulterium etiam is vir committere dicitur, qui rem habet cum Soluta *c. 4. nemo 37. qu. 4. c. apud nos § c. f. ead. causs. qu. 5.* Hodie Jus Canonicum servamus, & cum conjugatus soluta rem habens adulterium committit, pœna ipsi dicitur Capitalis in Electoratu Saxoniae vid. Gerhard. *cit. l. §. 611. Carpz. P. 4. C. 19. d. 8.* Extra Electoratum verò est fustigationis. Brunn. *in Proc. Inquisit. c. 9. n. 43.*

II. X.

JURE CIVILI Naturales, Spurii, ut aliàs illegitimè nati ab officiis & honoribus non excluduntur. *l. 2. §. nullum 7. l. generaliter 3. §. 2. § l. Spurii 6. ff. de Decurion.* JURE verò CANONICO contrarium observari videtur *per c. infamibus 87. de R. I. in 6.* Quid verò usu hic servetur. vid. Carpz. *p. 3. Const. 10. def. 10. n. f.*

IX.

JURE CIVILI liberis ex damnato coitu natis non debentur à Parentibus alimenta. *Nov. 89. c. 15. Auth. Ex complexu C. de Incest. § inutil. nupt.* JURE verò PONTIFICIO æquitatis prætextu istis liberis alimenta præstanda *c. 5. in f. X. de eo qui dux. in Matr. quam poll. &c.* Quæ Juris Canonici dispositio Juri naturæ magis conveniens, hodiè etiam usu servatur. Conf. Magnif. Brunnem. *ad d. Auth.*

X.

JURE CIVILI pubertas ex numero annorum æstimatur *prin. cip. Inst. quib. mod. tutel. fin. l. 3. C. quando Tut. vel Cur. esse desin.* JURE CANONICO puberes inspecto habitu corporis dicuntur *c. 3. X. de Despons. Impub.* In praxi jus Civile sequimur.

DECAS II.

Differentiarum Juris Civilis &
Canonici.

Diff. I.

JURE CIVILI Parentum consensus in nuptiis liberorum de necessitate requiritur *l. 11. ff. de Stat. bom. l. 16. §. 1. l. 18. ff. de Rit. nupt.* JURE autem CANONICO ob honestatem tantum Parentum consensus adhibendum esse volunt *per c. cum causa 6. X. de Rapt. & c. per tuas X. de Condit. appof. in Despons.* Quid hodie circa hunc Parentum Consensum obtineat? Vid. Gail. *l. 2. Obs. 93. num. 3.* Sanè & matris Consensus hodie est necessarius Carpzov. *Jurisprud. Eccl. Tes. l. 2. def. 44.*

II.

Filius hæreditatem restituere rogatus JURE CIVILI deductione sive Legitimæ, sive Trebellianicæ portionis contentus esse debet *l. 22. §. 2. ff. ad Sct. Trebell. l. 6. C. eod. l. in quartam 91. ff. ad L. Falcid.* JURE CANONICO duplicis quartæ deductio permiffa. *c. Raynutius & Raynaldus X. de Testam.* Praxis verò hodierna distinguit inter fideicommissum purum & conditionale. Vid. Gail. *l. 2. O. 121.* In illo una detrahitur quarta; In hoc utraque, Carpzov. *P. 3. C. 1. def. 20. sqq.* quæ praxis etiam in Parente hereditatem restituere rogato locum habet. Fachin. *l. 12. Controv. c. 8.* Gail. *all. l. n. 11.*

III.

JURE CIVILI Mulier pro aliis postulare nequit. *l. 18. C. de Procur. l. 1. §. 5. ff. de Postuland.* JURE CANONICO hæc distinctio non attenditur, sed indistinctè Mulier Procuratricem agere potest *c. 4. X. de Confir. util. & inutil.* Praxis Communis Juris Civilis dispositionem servat, ut mulier pro se postulare possit, non pro aliis. Jure verò Saxonico aliter servatur, Conf. Zang. *de Except. p. 2. c. 8. n. 10.*

Ibi

Ibi enim & in propria causa Curatore opus habet. Carpzov. P. 1. C. 1. def. 30.

IV.

JURE CIVILI infames procuratoris officium gerere non prohibentur §. f. *Inst. de Except.* JUS CANONICUM illos ad tale munus suscipiendum non admittit c. 1. & 2. c. 3. q. 7. Quid hodie obtineat. Vid. *Constit. Maximil. de Notariis A. 1512. Colonia lata §. Erslich ordnen. Zang. all. l. n. 101.*

V.

JURE CIVILI ex Voto filiifam. sine autoritate & consensu Patris facta nulla producitur obligatio. l. 2. §. 1. ff. de *Pollicit.* JUS CANONICUM autem votum filiifamil. sine consensu Patris ad obligandum vult esse efficax. arg. c. 1. X. de *delict. puer.* Et hoc Praxis videtur recepisse, quoties votum tale est, quod non concernit bona filii, & quod non impedimento est filio, quo minus patri debitum filiale exhibere possit. Vid. Dn. Brunnemann. ad l. 2. ff. de *Pollicitat.*

VI.

JURE CIVILI minor 25. annis, major tamen 17. secundum quosdam potest esse Procurator ad Litem §. 5. *Instit. quib. ex caus. man. non lic.* JURE CANONICO non potest esse c. 5. §. f. de *Procur. in 6.* Mores hodierni hac in re sequuntur Canones. Vid. *Zang. all. l. n. 91.* præsertim si Exceptio minorennitatis à parte adversa opponatur.

VII.

JURE CIVILI universitas non constituit Procuratorem, sed Syndicum l. 1. & t. t. quodcujucc. *Univers.* JURE CANONICO vero omnis administrator venit appellatione Procuratoris c. 2. X. de *integ. Rest. l. c. 9. X. de Procur.* Quod Jus Civile tamen usu servatur Carpz. p. 1. c. 13. d. 5. n. 1.

IIX.

JURE CIVILI non omnis de crimine condemnatus redditur infamis l. 7. ff. de *Publ. Jud.* JURE autem CANONICO omne Crimen

Crimen commissum infamat. *c. constituimus 9. C. 3. q. 5.* Praxis Jus Civile sequitur.

IX.

JURE CIVILI pacta de adimenda vel danda successione non valent *l. 15. §. f. C. de Pact.* adeò ut nec juramento firmari possint *propter l. 5. C. de LL.* JURE CANONICO talia pacta juramento firmata sunt servanda *c. quamvis de Pact. in 6.* Quando & quomodo sicutum de hereditate futura pacisci. Vid. Dn. Brunnem. *ad d. l. f. Carpz. p. 2. const. 35. def. 17. §. 22.*

X.

JURE CIVILI pactum Antichreticum est permissum. *arg. l. 11. §. 1. ff. de pign. §. hypoth. l. 33. de pign. Act.* JURE CANONICO, quia usurariam pravitatem sapit, est prohibitum *c. 7. X. de Jurejur. c. 1. §. 8. de Usur.* Quenam Antichresis hodiè licita? Conf. Carpzov *p. 2. c. 30. d. 40. §. 41.*

DECAS III.

Differentiarum Juris Civilis &

Canonici.

Diff. I.

JURE CIVILI usuræ moderatæ sub certa quantitate in *l. 26. C. de Usur. §. Nov. 32.* præscripta sunt licitæ. JURE CANONICO verò prohibitæ videntur *tot. t. X. de Usur.* De usuris hodiè licitis vid. *Recess. Imper. de Anno 1577. Tit. 17. von wucherlichen Contracten.* Conf. Dn. Brunn. *ad d. l. 26. C. de Usur. Carpz. p. 2. const. 30. def. 1.*

II.

JURE CIVILI circa heredem non implentem voluntatem defuncti, distinguitur inter Extraneum & Filium, Ille omnia sibi relicta perdit: hic verò legitimam retinet salvam. *L. f. §. Auth. Hoc amplius C. de Fideicom.* JURE autem CANONICO æquè filio ac extra-

neo non implenti voluntatem defuncti, omne relictum aufertur
c. 6. X. de Test. c. Licet universis 6. X. de Vot. & Vot. Redemt. In Praxi
 Jus Civile sequimur.

III.

JURE CIVILI hæres non conficiens Inventarium etiam
 ultra vires hæreditatis tenetur *L. f. C. de Jure delib.* JURE autem
 CANONICO perdit duntaxat Jus detrahendi quartam *c. Ray-*
waldus X. de Testam. Praxis communis observat Jus Civile Carpzov.
p. 3. Const. 14. def. 14. num. 7. Aliud verò Jure Saxonico, ubi ultra
 vires hereditatis nunquam tenetur, & specificatio Jurata supplet
 vicem inventarii.

IV.

JURE CIVILI concubinatus reperitur permissus *L. un. C.*
de concub. JURE verò CANONICO est improbatus *c. audi-*
re charissimi Dist. 34. c. 5. Concubina. 32. q. 2. c. nemo 23. qv. 4. Mori-

bus hanc conjunctionem improbatam esse videre est *ex Ord. Pol.*
Anno 1548, Tit. 26. Et sic hodie inter naturalem & Spurium nihil
 interest.

V.

JURE CIVILI per divortium dirimitur matrimonium semper
 quoad Jus seu vinculum *Nov. 117. c. 8.* JURE verò CANONICO divor-

tium tantum inducit separationem corporum & dirimit tantum
 cohabitationem conjugalem, *c. dixit Dominus C. 32. q. 1. c. 1. X. de di-*
port. Hodiè non solum divortium quoad vinculum, sed etiam quo-

ad thorum & mensam tantum, certas ob causas concedi, testis est
Carpz. Jurispr. Eccles. def. 212. & seqq. lib. 2.

VI.

JURE CIVILI Clericis non est interdictum fidejussione
 & sponsione pro aliis intercedere; licet jure novo prohibitio sub-

secuta in *Nov. 123. c. 6.* JURE autem CANONICO prohibentur sub
 pœna depositionis fidejubere *c. 1. X. de fidej.* In Praxi meritò absti-

nere se debèrèt fidejussione, extra casum necessitatis & pietatis
Hering. de fidejuss. c. 7. n. 239.

VII.

VII.

JURE CIVILI etiam Clerici possunt docere & audire Jus Civile, quia nullibi prohibentur. JURE CANONICO Clerici prohibentur à Scholis Juris Civilis, & jubentur contenti esse studio Theologiæ *c. super specula 28. X. de Privil. & Excess. & c. f. X. Ne Cler. l. Menoch. secul. negot. & c.* Praxis hujus rara est, Pontificii tamen, præsertim moralistæ, sub prætextu Juris Canonici multum Juris Civilis studio impendunt, quod libri eorum testantur de Justitia & Jure.

VIII.

JURE CIVILI Clericus suo Foro renunciare potest *L. si quis in conscribendo C. de Pact.* JURE autem CANONICO talis renunciatio nullius momenti esse jubetur *c. 12. si diligenti X. de Foro comp.* In Praxi valet renunciatio, si causa non concernat ejus officium.

IX.

JURE CIVILI blasphemantes ultimo supplicio afficiuntur *Nov. 77. c. 1. §. 2.* JURE autem CANONICO poena quædam mitior præscripta *in c. ult. X. de Maled.* Usus verò modernus quomodo blasphematores puniat, Vid. *Carpzov. p. 4. const. 1. def. 1. 2. seqq.*

X.

JURE CIVILI is solus censetur homicida, ex cujus ictu periit vulneratus à pluribus. *l. si in rixa ff. ad L. Cornel. de Sic.* Sed JURE CANONICO: si plures eundem vulnerant, qui deinde mortuus, omnes homicidæ censentur. *c. 34. C. 23. q. ult.* Quomodo Praxis hac in re procedat? Vid. *Gail. L. 2. Obs. 109.*

Carpzov. Pr. Crim.

Q. 25.

DECAS IV.
Differentiarum Juris Civilis &
Canonici.

Diff. I.

JURE CIVILI maxime propter successionem ab intestato computantur gradus, ut sciamus quis defuncto, de cujus hereditate quæritur, sit proximus *L. 16. pr. ff. de grad. & aff. & c.* **JUS** verò **CANONICUM** propter prohibitionem & permissionem nuptiarum supputationem graduum instituit, & ut apertè monstretur usque ad quotam generationem à Consanguineorum nuptiis sit abstinendum *c. 2. ad sedem. 35. qv. 5.* Praxis in causis matrimonialibus supputationem graduum Canonice observat, Joh. Gerh. *in Loc. Theol. de Conjugio §. 253.* Carpz. *p. 4. const. 23. def. 9. n. 2.* Quamquam computationem Juris Civilis justiore computatione Canonica, suis vitiis non destituta existimem cum Bachov. *ad Treut. vol. 2. disp. 6. tb. 2. lit. F.*

II.

JUS CIVILE in Linea Collaterali ita gradus numerat; ut ab una persona, de cujus cognatione quæritur ascendens ad stipitem, ab eodem rursus descendat ad alteram personam in latere opposito. E. G. Si quærat frater quoto gradu distet à suo fratre, primùm ab uno fratre ascendendum ad caput utriusque scilicet Patrè, deinde descendendum ad alterum fratrem, & reperiemus fratres duobus gradibus distare, quod & confirmat *L. 3. C. de Leg. hered. & Princip. in f. inst. de Grad. Cogn.* **JUS** verò **CANONICUM** in supputatione graduum lineæ collateralis duas observat Regulas; aliam in linea æquali, aliam in linea inæquali. In linea æquali hanc: *Quoto gradu alteruter distat à communi stipite, toto gradu distant inter se.* In Linea inæquali hanc: *Quoto gradu remotior distat à communi stipite, eo gradu distant inter se.* Quas regulas colligimus.

ligimus ex c. 3. & f. X. de Consangu. & Aff. Praxis eadem, quæ in The-
si præcedente.

III.

JUS CIVILE in Linea collateralis admittit quartum gradum *sua computat*
personarum nuptias contrahentium, quod patet ex §. Duorum
4. Instit. de Nupt. & l. 19. C. de Nupt. Nisi jungendi sint sibi
Parentum & liberorum loco §. 5. Inst. de Nupt. JUS verò CANO-
NICUM hujus Lineæ prohibitionem latius extendit, & quidem
olim usque ad 7. c. 1. c. 7. & 16. progeniem C. 35. qv. 2. & 3. hodiè ve-
rò usque ad 4. gradum inclusivè c. pen. X. de Consangu. Hodie li-
cet etiam Jure municipali sint consobrinorum connubia prohi-
bita, ob causas tamen dispensationem fieri posse tradit Magnif.
Dn. Brunn. ad l. 19. C. de Nupt. Alias Jure Marchico Matrimonium
in quarto gradu computationis Canonice permittitur, non ve-
rò in tertio. Ordin. Consistor. de Anno 1573. Art. 58.

IV.

JUS CIVILE nullos affinitatis gradus propriè constituit
L. 4. §. 9. ff. de Gradib. JURE autem CANONICO gradus affini-
tatis numerantur, & quidem ita: Quoto gradu quisque Jure
Canonico est cognatus alteri conjugum, toto gradu alteri conjugi
est affinis c. 3. porro 35. q. 5. c. 13. 35. q. 2. & 3. Praxis sequitur Jus Cano-
nicum.

V.

JURE CIVILI primùm prohibita tantùm nuptiæ erant
inter Affines, qui Parentum & liberorum loco sunt. L. 39. ff. de
Ritu nupt. L. 4. §. 4. de Grad. §. 6. & 7. Inst. de Nupt. Postea verò con-
stitutionibus Imp. ex simili analogia etiam inter eas personas affi-
nes interdicta est conjunctio, quæ se habent, ut frater & soror L.
5. & 8. C. de Incest. nupt. JURE autem CANONICO hodiè in affi-
nitate primi tantùm generis, prohibitio usque ad quartum gra-
dum est facta c. pen. X. de consangu. & Aff. Licet antiquitus etiam
hæc prohibitio ad secundum & tertium genus fuerit extensa c. 3.
& 7. Causs. 35. qv. 1. & 2. Quanam nuptiæ ratione affinitatis hodiè
prohibita

prohibitæ Vid. Struv. *Syntagm. J. C. Ex. XXIX. th. 45. & Dd. ibi alleg.*
Brunnem. *Jur. Eccles. l. 2. c. 16. §. 23.*

VI.

JURE CIVILI nulla affinitas oritur, nisi ex justis nuptiis
L. 4. §. 3. affines ff. de Grad. & Affin. JURE CANONICO etiam ex
Sponsalibus tam justis quam injustis contrahitur affinitas *c. 3. & 4.*
X. de Sponsal. Praxis videtur Jus Canonicum observare, cum &
hodiè sponsam fratris mei defuncti Uxorem ducere nequeam,
propter rationem, quam refert Dn. Brunnem. *ad L. 5. C. de Incest*
nupt. Licet dispensatio hoc in casu fieri possit *Carpz. l. 2. Jurispr.*
Eccles. D. 121.

VII.

JUS CIVILE tantum agnoscit Sponsalia de Futuro, nulla
de præsentis, nec Hierologia Jure Civili necessaria, quia hoc jure
sufficit solus consensus ad nuptias contrahendas *L. 30. ff. de R. I. l. 9. &*
22. C. de Nupt. Struv. Ex. XXIX. th. 10. JURE autem CANONICO alia
Sponsalia de Præsentis *l. 9. 15. X. de Sponsal.* alia de Futuro dicuntur
c. 3. nostrates C. 30. q. 5. sicut & hoc jure Hierologia Sacerdotalis
necessaria *c. Aliter. c. 30. q. 5.* In Praxi Sponsalia, in quibus consen-
sus adhuc suspensus de futuro dicuntur; Quæ verò simpliciter
inita, de præsentis. Sicut moribus nostris Benedictio Sacerdo-
talis quoque necessaria est. *Carpz. d. lib. 2. def. 142.*

VIII.

JURE CIVILI conditio naturâ Impossibilis Sponsalibus
adjecta videtur vitare ipsa Sponsalia contracta *l. 31. ff. de O. & A. l. 7.*
de V. O. JURE verò PONTIFICIO ejusmodi condiciones pro
non adjectis habentur *c. ult. X. de Cond. appof.* Quid hodiè circa
tales condiciones obtineat Vid. *Bechstad. de condit. Spons. p. 1. c. 5.*
Brunnem. *de Jur. Eccles. l. 2. c. 16. §. 14.*

IX.

JURE CIVILI etiam in Sponsam à Sponso raptus com-
mittitur *l. un. C. de Rapt. Virg.* cujus ratio in *l. 1. C. de Sponsal.* JURE
CANONICO in eam tantum raptus sit, quæ desponsata non est

c. 5.

c. 5. X. de Rapt. 1. de Adult. & Stupr. Hodiè in sponsam de presenti raptum non committi vult Brunneman. *ad Lun. C. de Rapt. Virg. cum Dd. ibi alleg.*

X.

JURE CIVILI stuprum committitur in Viduam, Virgine[m] & Puerum *l. 34. §. 1. ff. ad L. Jul. de Adult.* JURE autem CANONICO stuprum est illicita virginum defloratio *c. 2. X. de Adult. & Stupr.* Hodiè æquè in vidua ac virgine stuprum committi testatur Carpz. *p. 4. const. 27. def. 4. n. 1.*

DECAS V.

Differentiarum Juris Civilis & Canonici.

Diff. 1.

JURE CIVILI ob impotentiam coëundi indistinctè non statim ad solutionem Matrimonii properari poterat, sed veteri jure expectandum erat biennium totum à contracti matrimonii tempore *L. 10. C. de Repud.* Pro quo biennio tamen Jure Novo in *Nov. 22. c. 6. & Auth. Sed hodiè C. de Repud.* subrogatum est triennium. JURE verò CANONICO, si statim constet de Impotentia mariti judicio Medicorum, statim etiam dissolvitur matrimonium; sin secus, perinde ut Jure Civili triennium est expectandum *c. 5. X. de Frig. & Malef.* Quænam impotentia, & quomodo illa hodiè matrimonium solvat? Conf. Gerhard. *de Conjug. §. 658. 659. seqq.* Brunn. *de Jur. Eccles. l. 2. c. 17. §. 2.*

XI.

JURE CIVILI ex nudo pacto nulla producitur Actio, sed tantùm Exceptio *L. 7. §. 4. ff. de Pact.* JURE autem CANONICO ex tali pacto obligationem produci plerique asserunt propter *c. 1. X. de Pact.* Hodiernis verò moribus ex quovis pacto licito

*quod jura p[er] se
ad liberand[um]
ad obligand[um]
l. Anianu[m]
& se. ff. de Oblig*

& serio inuito actionem dari, satis patet Carpz. p. 2. c. 19. d. 17. n. 8. Schnob. *Disp. Pand.* 2. cb. 26.

III.

superior et
et personale
ext. traditio.

JURE CIVILI, si una res pluribus vendita, tunc præferatur, cui res illa prius tradita *L. quoties 15. C. d. R. V.* JURE autem CANONICO constitutum, ut is, cui alicujus beneficii primum concessio ritè facta, præferatur alteri, cui idem beneficium postea concessum & ipsius traditio facta *c. Tibi 12. d. Rescript. in. 6.* Quid hodiè hac in re obtineat. Vid. Gail. l. 2. observ. 55. n. 9. seqq.

IV.

JURE CIVILI Fidejussori competit beneficium Excussionis seu Ordinis, ut Debitor Principalis prius conveniatur, *Auth. presente C. de Fidejuss.* Quia autem hæc Excussionis Exceptio de apicibus Juris est; ideoque putant nonnulli JURE CANONICO non obtinere, quia eo Jure subtilitates juris non curantur *arg. c. cum dilecti X. de Judic. conf. Gail. 7. O. 27. n. 28.* Quando & inter quos hodiè hæc exceptio obtineat Vid. Dn. Brunn. *ad d. Auth. & Dn. Carpz. p. 2. c. 18. D. 15. 17. & seqq.*

V.

JURE CIVILI Filius vivo Patre nullum jus in Legitima habet, nec illam petere potest *L. 1. §. 22. ff. de Collat. L. cum queritur C. de Inoff. Test.* Imò nec eo casu, quo Pater monasterium ingreditur *Auth. Si qua mulier C. de SS. Eccl.* JURE verò CANONICO Patre monasterium ingrediente potest Filius Legitimam petere à Monasterio, in quod Pater bona per Monachismum translulit, ob rationem quæ habetur *in c. placuit C. 16. q. 1. c. 14. de Regular. Moribus dictæ Authenticæ non est derogatum.*

VI.

JURE CIVILI sufficit, si ab initio præscriptionis b. fides adfuerit *L. 48. §. 1. ff. d. A. R. D. & L. 48. ff. de Usurp.* JURE verò CANONICO requiritur, ut toto præscriptionis currentis tempore adfit b. fides *c. f. X. de Prescript.* Juris Canonici dispositionem Praxin observare testatur Gail. l. 2. O. 18. n. 10.

VII. JU-

VII.

JURE CIVILI in præscriptione longissimi temporis, tempus nudum cum simplici possessione conjunctum absque b. f. & justo titulo sufficit *L. 3. § 4. C. de præscript. 36. l. 40. ann.*

JURE autem CANONICO non tantum in præscriptione longissimi temporis, sed etiam in immemoriali semper b. f. & titulus requiritur *c. pen. § ult. X. de præscript.* Et hodiè hac in parte Jus Canonicum in usu esse testis est *Dn. Brunn. in f. L. 1. C. d. præscr. 30. l. 40. ann.*

VIII.

JURE CIVILI de Crimine, quod poenam sanguinis infert, licitum est transigere *L. 18. C. de Transact.* JURE verò CANONICO de nullo Crimine licet transigere, quia nullum delictum illud Jus capitaliter punit *c. 36. 23. q. 8. De transactione criminum hodiè permessa Vid. Dd. ad d. L. 18. § passim.*

IX.

JURE CIVILI regulariter sequestratio Judicialis necessaria est prohibita *L. un. C. de prohib. Sequestr.* JURE verò CANONICO regulariter illam volunt permissam *tor. rit. X. de Sequestr. poss.* Quænam & quando sequestratio hodiè licita, tradit *Dn. Brunn. ad d. L. un. § Dd. ibi cit.*

X.

JURE CIVILI nullibi permitti dicunt hominis Sequestrationem, quamvis hoc simpliciter non admittendum; *ob L. 3. §. 6. ff. de liber. exhib.* JURE CANONICO puella potest sequestrari, quæ à Parentibus minis inducitur ad contrahendum matrimonium *c. 14. de Sponsal. c. pen. de Probat.* Etiam hodiè pendente lite de Sponsa duorum; puellam apud honestam matronam sequestrandam esse tradit *Gail. l. 1. O, 112. n. 15.*

DECAS VI.

Differentiarum Juris Civilis &

Canonici.

Diff. I.

C

JU -

*Præscriptio
exceptioem
didati oem*

JURE CIVILI in Criminalibus causis examen testium alii, quàm Judici committi nequit, propter majorem circumspeditionem, quæ ibi requiritur *L. Judices 18. & Auth. apud Eloquentissimum C. de Fid. instr.* **JURE** autem **CANONICO** in causa Criminali & Civili hoc est permissum *c. si qui testium 8. X. de Testib. vel Attest.* Jus Civile usu esse comprobatum docet *Gail. l. 1. O. 96. n. 10.* licet ex justa causa etiam alii quandoque examen committi subjiciat.

II.

JURE CIVILI tam in causa Civili, quàm Criminali testes si noluerint, cogi possunt ad perhibendum testimonium *L. 4. ff. de Testib.* **JURE** verò **CANONICO** in causa Criminali testes cogi non possunt *c. dilectorum 10. X. de Testib. cog.* jus Civile usu servatur. *Confer. Gail. l. 1. O. 100.*

III.

JURE CIVILI mulier potest esse testis tam in Civilibus, quàm Criminalibus, excepto solo testamento *L. 20. §. 6. ff. qui test. fac. poss.* **JURE** **CANONICO**, si causa Criminalis agitur, non potest esse testis *c. 17. mulierem c. 33. q. 5.* In praxi jus Civile sequimur. De Uxoris testimonio pro & contra Maritum *Conf. Carpz. p. 1. C. 16. Def. 51. 52.*

IV.

JURE CIVILI Parentes & Liberi itemque fratres, nec pro nec contra se testimonium ferre possunt, etsi maximè velint *L. 6. C. de Testibus.* **JURE** **CANONICO** horum testimonia admittenda volunt haud pauci propter *c. 14. X. de Presumpt.* Juris Civilis limitationes & usum refert *Dn. Brunn. ad all. L. 6. De fratris & sororis Testimonio Vid. Carpz. p. 1. C. 16. D. 53.*

V.

JURE CIVILI de Substantia Solennis Testamenti requiritur septenarius testium numerus *§. 3. 4. Inst. de Testam.* **JURE** autem **CANONICO** sufficit, si duo tantum adhibiti fuerint, quia in Ore duorum aut trium consistit omne verum *c. 10. & seqq. de Testam.*

stam. Usus hac in parte Juri Civili nihil valoris detraxit, nisi in testamento pestis tempore condito, ubi hodie duo sufficient.

VI.

JURE CIVILI Episcopi & Administratores Ecclesiae non possunt testari de bonis, quae in officio propria industria quaesiverunt, sed ea relinquenda Ecclesiae *Auth. Licentiam C. de Episc. & Cler.* JURE CANONICO de bonis propriis & acquisitis etiam durante officio, modò non ex officio quaesita liberè testari possunt *c. 21. C. 12. q. 1.* excepto casu, si liberos vel nepotes non habeat in *c. 34. C. 12. q. 2.* Moribus locorum, ubi Pontificia Auctoritas viget, Jus Civile non attendi tradit *Dn. Brunn. ad d. Auth.*

VII.

JURE CIVILI fur is non est, qui nihil abstulit, quamvis ingressus fuerit Domum alterius furti faciendi causa *L. 21. §. 7. ff. de furt.* JURE CANONICO etiam is est fur, qui volens furari propter timorem humanum non turatur *c. si propter ea 29. de poenit. Dist. 1.* Moribus Jus Civile observatur, dum poena furti locum non habet, ubi furtum non consummatum. *Carpzov. p. 4. C. 32. D. 20.*

IIX.

JURE CIVILI fures poena suspendii non sunt affiendi *§. Inst. de Furt. Auth. Sed novo C. eod.* JURE verò CANONICO suspendium prohibitum non est, sed hujus poenae vestigium habetur *c. 30. C. 13. q. 2.* Hodiè poenam suspendii per totam ferè Europam observari satis constat.

IX.

JURE CIVILI ad positionem Actoris negativam indefinitam non tenetur Reus respondere, quia per rerum naturam non potest probari *L. 23. C. de Probat.* JURE verò CANONICO est respondendum *C. 1. de Confess. in 6.* Jus Civile in usum esse deductum vult *Gail. l. 1. O. 82. n. 11.*

X.

JURE CIVILI rectè ac sine vitio possidens pro defensione possessionis suae potest pugnare *L. 1. C. unde Vi.* JURE autem

NONICO Clericus pro rerum suarum defensione ne paganis quidem resistere potest, *C. 5. dist. 50.* Adhuc hodiè talem defensionem licitam, testis est *Struv. de Vindicta privata, C. 6.*

DECAS VII.

Differentiarum Juris Civilis & Canonici.

Diff. I.

JURE CÆSAREO constante Matrimonio inter Conjugēs Simplex Donatio non tantum regulariter est prohibita; *tot. tit. ff. 5. c. de Donat. inter Vir. & Uxor.* sed etiam Jurisjurandum adjectum, ad talem donationem firmandam nullas vires habere debet *arg. l. 5. C. de LL.* **JURE PONTIFICIO** perinde quidem ut Jure Civili ejusmodi Donatio est illicita, *c. Donatio 8. X. de Donat. int. V. 5. U.* per Juramentum additum confirmari potest, *arg. c. cum contingat, de Jurejur.* Nec hodiè donationem inter Virum & Uxorem constante matrimonio Juramento roborari tradit *Matth. Coler. de process. Execut. p. 3. c. 1. n. 116.* dissentiente tamen *Gail. l. 2. O. 40. n. 5.* cujus sententia verior, cum in materia juramentorum sequamur Jus Canonicum.

II.

JURE CIVILI quoniam etiam jurata renunciatio contra Legem, certam solennitatem requirentem, facta non valet, *arg. l. nemo potest. ff. de Leg. 1.* Ideoque etiam statuendum Donationem excedentem Summam quingentorum Solidorum Juramento interveniente absque insinuatione non valere. **JURE CANONICO** autem tale Jusjurandum additum, defectum insinuationis supplet, propter *c. 28. X. de Jurejur.* Praxis hâc in parte tanquam in materia Juramenti, Canonicum dispositionem communiter quidem observare solet, ita ut etiam ab hac Observantia in judicando non recedendum putet *Gail. l. 2. Obs. 39. n. 12. seqq.* Jus Civile tamen alicubi adhuc observatur *Carpz. p. 2. const. 12. def. 14.*

III.

III.

IURE CIVILI propter unitatem personæ nequit Donatio quædam simplex inter Patrem & Filium subsistere, *l. 1. §. si Pater 1. ff. pro Donato.* adeò ut ne Juramento quidem confirmari possit, cum Juramentum super eo, quod impossibile haud præstetur, *l. 56. §. 1. ff. de Fidejuss.* JURE CANONICO ejusmodi simplicem Donationem irritam quidem esse, sed Juramento confirmari posse, communis est Doctorum assertio ob *c. fin. §. ult. de Jud. in 6.* Quam communem Sententiam in Camera approbatam & praxi receptam esse testatur *Gail. l. 2. Obs. 38. n. 7. & seqq.*

IV.

JURE CIVILI regulariter nemo alteri extraneo stipulari & stipulando aliquid acquirere potest §. *si quis alii 4. Inst. de Inut. Stip. l. 38. §. alteri 17. ff. de V. O.* DE IURE CANONICO stipulationem alteri factam admittendam & subsistere putant, præsertim si Juramentum accedat, *per c. 9. caus. 1. q. 7. c. 12. Caus. 22. q. 5.* Quid usu obtineat & quænam stipulatio alteri facta subsistat, tradit *Carpz. p. 2. C. 33. D. 26. 27.*

V.

JURE CIVILI intra triennium (quod à litis contestatione incipit) regulariter Causæ Civiles sunt finiendæ, ob rationem Reip. utilissimam, ne sc. lites immortales redderentur. Criminale verò Judicium biennio circumscribitur *L. properandum 13. C. de Judic.* JURE verò CANONICO hoc tempus non attenditur, & instantia partibus nunquam perit *c. pen. & ult. X. de Judic.* Hodierna de Consuetudine Jus Canonicum observari, & lites non triennio, sed interdum ne quidem tricennio terminari testatur *Dn. Brunn, add. l. §. 1. inf.*

VI.

JURE CIVILI forum competens ex communi sententia sortitur is, qui convenitur eo in loco, ubi contraxit *L. 19. & l. seq. ff. de Judic. l. unic. C. ubi de possess. agi op.* JURE CANONI-

CO

CO hoc nonnihil immutatum, & potest tunc demum quis in loco contractus conveniri, sibi reperiatur *c. 1. §. contrabentes de Foro compet. in 6.* Praxis Jus Canonicum recepit. *Vid. Gail. L. 2. O. 36. n. 14.*

VII.

JURE CIVILI, contractus b. fidei, si illis dolus causam dederit, sunt ipso jure nulli, & dolo vitiantur *L. 7. pr. ff. de Dolo malo L. 16. §. 1. ff. de Min. L. 3. §. ff. pro Socio.* Secus in stricti Juris Contractibus, qui dolo interveniente non vitiantur, sed dolus commissus actione ex contractu vel exceptione doli est purgandus. *L. 36. ff. de V. O. L. 5. C. de Inut. Stip.* JURE verò CANONICO dolus simpliciter & sine ulla distinctione Contractum sive b. fidei sive stricti Juris sit, (quam Distinctionem non agnoscit Jus Canonicum) ipso Jure reddit nullum *Dd. inc. 1. X. de Plus petit.* Quid hodiè circa dolum tam in ipso contractu, quam post illum, commissum obtineat, videre est apud *Zang. de Except. p. 3. c. 13. n. 11. 12. & seqq.*

VIII.

JURE CIVILI, si in Emphyteusi Civili Emphyteuta per totum triennium Canonem, nec ejus partem, sua sponte non solverit, cadit suo jure, & implorato Judicis Officio expelli potest *L. 2. C. de Jure Emphyteut.* JURE autem CANONICO, Emphyteuta solutionem Canonis intra biennium differens Jure suo privatur, & nihil interest, sive in toto sive ejus parte solvenda cesset *c. ea enim 2. caus. 10. q. 2.* Quamvis hanc differentiam statuatur *Rosbach. in suis differentiis l. 2. Tit. 13. Comparat. 4.* Nos tamen illam non agnoscimus. An hodiè ob non solum Canonem Emphyteutica bona amittantur ipso Jure, & an Emphyteuta partem Canonis solvens propter residuum non solum Jure suo cadat? *Conf. Carpz. p. 2. c. 38. D. 1. & 4.*

IX.

JURE CIVILI Venditor, etsi facultatem habeat rei venditæ tradendæ, non tamen præcisè cogitur rem tradere, sed solvendo

vendo id, quod interest Emptoris rem habere, liberatur *L. 1. pr. ff. de Act. Empt. & Vend. l. 12. ff. eod. l. 2. C. eod. Vid. VVissenb. de Act. Empt. th. 2.* JURE CANONICORES vel ejus possessio omnibus modis liberè & planè est tradenda *c. 10. X. de Fid. Instr.* Hanc differentiam quidem statuit *Rittersb. de Differentiis Jur. Civil. & Can. l. 3. c. 11.* Nos tamen & Jure Civili contrarium observari putamus propter *§. 2. Inst. de Donation.* Sicuti & Praxis ubique ferè locorum hoc recepit, ut Venditor rem possidens præcisè eam tradere teneatur. *Carpz. p. 2. C. 1. D. 15. n. 1. & 2.*

X.

JURE CIVILI res aliena, quæ in commercio est, à Testatore sciente legari potest, ut hæres illam Legatario præstare debeat *§. non solum 4. Inst. de Leg. L. 10. C. de Legat.* JURE CANONICO rei alienæ legatum simpliciter non valet *c. filius noster §. X. de Testam.* Praxis & Jus Civile conveniunt.

DECAS IIX.

Differentiarum Juris Civilis & Canonici.

Diff. I.

JURE CIVILI illæ causæ quæ specialiter Lege vel Constitutione Principis concessæ sunt, delegari non possunt *L. quacunque specialiter 1. ff. de Offic. ejus. cui mand. & c.* Hinc ea, quæ sunt meri Imperii, neutiquam delegantur, nec delegata jurisdictione transeunt *all. L. 1. & L. nemo potest 70. de R. Jur.* JURE CANONICO omnes causæ sive Imperii sint sive Jurisdictionis, indistinctè delegantur *c. 10. X. de Off. Jud. Ord. c. licet 2. de Offic. Vicar. in 6.* Jure autem moderno quoniam non ex speciali privilegio amplius, sed una cum Jurisdictione omnimoda transit merum Imperium, ideoque etiam illud ex justa causa delegari potest. *Dn. Brunnem. in R. P. VVesenb. ad Tit. de Off. ejus cui mand. & c.*

qu. 4.

II. III.

II.

JURE CIVILI haud facilè cuius causæ cognoscendæ potestas delegabatur, sed iis potissimum, de quorum fide publicè constabat, & quorum integritas explorata erat *arg. Novell. 82. c. 2.* JUS CANONICUM hic nullum requirit delectum personarum, sed liberè permittit cuius causarum delegationem fieri *c. pastoralis 28. X. de Off. & pot. Jud. deleg.* Hodie cuius, modò in eo nullus corporis defectus vel animi reperiatur, & sit intra territorium mandantis Jurisdictionem, mandari potest causæ cognitio. *Struv. Ex. 4. tb. 28.*

III.

JURE CIVILI, si lis alicujus causæ fuerit contestata, tunc durat in illa causa Jurisdictio mandata, nec expirat morte delegantis *L. 6. ff. de Jurisdict. L. amplius 23. ff. Rat. rem hab.* JURE CANONICO Jurisdictio delegati perpetuatur non tantùm Litis Contestatione, sed etiam per solam citationem ante mortem delegantis ritè factam, quia citatione facta, desit res integra esse *c. gratum gerimus 20. X. de Off. & pot. Jud. deleg.* Ius Civile moribus comprobatur, testatur *Obrecht. de Jurisdict. l. 4. c. 8. n. 8.*

IV.

JURE CIVILI sufficit si in genere causa recusati Iudicis in Libello allegetur, nec requiritur, ut ulterius in scripto speciatim exprimatur vel probetur: modò recusationis causam allegans confirmet, se non animo calumniandi & malitiosè Iudicem recusare *L. f. C. de Judic.* licet postea causa sit alleganda & probanda. JUS CANONICUM generalem istam & simplicem recusantis allegationem non admittit, sed oportet causam recusationis & suspicionis mox specialiter exprimere & postea coram electis arbitris probare *c. 41. & c. 61. X. de Appell.* Quid Iure Practico obtineat, tradit *Gail. l. 1. Obs. 33. n. 14. seqq.* ubi hanc quoq; differentiam subjicit. Quod Iure Civili arbitri dati cognoscant super ipsa causa, non suspicione: sed Iure Canonico arbitri tantùm super suspicione.

V.

JURE CIVILI Judex Ordinarius, ex communi sententia licet suspectus, regulariter in totum recusari non potest, sed si aliqua suspicionis causa subest, alius ipsi adjungendus, qui una cum ipso judicet, ut ita metus & iniquitatis suspicio cesset. *L. apertissimi, cum Auth. seq. C. de Jud.* JURE CANONICO etiam Ordinarius ex justa causa in totum recusari & declinari potest *c. 4. X. de Foro compet.* Praxin hujus vide *Gail. prox. cit. loc. n. 1. Zang. Except. p. 2. c. 4. n. 8.*

VI.

JURE CIVILI novissimo non permittitur, ut per Juramentum compromissa fiant, ne hominibus ansa perjurium committendi detur. *Auth. Decernit. C. de Recept. Arbitr. Nov. 82. c. 11.* JURE autē CANONICO compromitti potest juramento *c. 5. X. de Arbitr.* Quoniam hodiē secundum novam Justiniani constitutionem, licet simplici pacto & nulla pœnæ adjectione fuerit compromissum, datur Actio in factum & exceptio ex arbitrio, si silentio decem dierum ^{homologatum} confirmatum; ideoque etiam laudum citra Juramentum vim Sententiæ judicialis habebit. *l. 5. C. de Recept. Arb. Conf. Dn. Struv. Ex. 8. tb. 103.*

VII.

JURE CIVILI, si plures simpliciter sint accepti arbitri, non valet Laudum arbitratorum, si ex istis pluribus aliqui, reliquis absentibus, pronunciaverint *l. duo ex tribus 39. ff. de R. Jud. l. 17. §. f. ff. de Recept. qui arbitr. & c.* etiam si absentes fuerint citati *L. 3. §. 1. & l. seq. ff. de Recept. qui arbitr. & c.* JURE CANONICO valet sententia à majori parte præsentium arbitratorū lata, quamvis aliqui abfuerint, dum tamen absentes per præsentis prius fuerint citati *c. ult. de Arbitr. in 6.* Praxin Iuri Civili congruere luculenter satis docet *Carpz. p. 1. C. 1. D. 14.*

VIII.

JURE CIVILI in jurante perinde ut in pacifcente requiritur intellectus, quare etiam impuberes & prodigi ad juramenti præsta-

præstationem non admittuntur. *l. 26. pr. ff. de Jurejur. arg. l. 5. in f. C. de LL. IURE CANONICO* prodigus & pubertati proximus, intelligens quid sit juramentum, eo obligari potest *c. 28. X. de Jurejur. c. 1. de Delict. puer.* Hodie si impuberi deferatur Juramentum, tunc actum jurandi usque ad pubertatem differendum statuit. *Carpz P. 1. C. 24. D. 11.* IX.

JURE CIVILI Filiusfamilias propter Reverentiam & potestatem Patriam regulariter (excepto Castrensi vel quasi Castrensi peculio *l. 6. §. Exceptis Castrensibus C. de bon. que lib. l. 4. §. 1. ff. de Castrens. Pecul.*) contra Patrem in judicio agere vel stare non potest *l. lis nulla ff. de Judic.* **JURE CANONICO** inter Patrem & Filium permissam esse judicium, communiter probant per *c. prohibentur 14. caus. 2. q. 1. c. queritur 36. caus. 2. q. 7.* De consuetudine hujus ætatis depravata, sæpè videmus hodie liberos Parentes suos sine ulla reverentia, honore & venia, in jus vocare, & contra Parentes cum propriis filiis inexorabiles lites exercere.

X.

JURE CIVILI Procurator non tantum interponere appellationem, sed & prosequi debet *L. 17. C. de Procur.* **JURE CANONICO** non tenetur prosequi *c. 14. X. d. t.* Quid in Praxi observetur Vid. *Dn. Brunnem, add. L. 17.*

DECAS IX.

Differentiarum Juris Civilis &
Canonici.

Diff. I.

JURE CIVILI propriè judicium coeptum dicitur à litis deo-
mum contestatione *l. 15. ff. rem rat. hab. l. un. C. de L. Contest.*
JURE CANONICO Judicium statim ab ipsa citatione incipit

c. 20.

c. 20. & sequ. X. de Off. & potest. Jud. deleg. Praxis Juri Civili non contrariatur. *Conf. latè Gail. l. 1. O. 74. Schnob. Disp. Pandect. 2. tb. 12.* Quando verò litis pendentia inducatur, & res fiat litigiosa, colligitur ex *Auth. litigiosa C. de litigiosis & ibi Dd.*

II.

JURE CIVILI requiritur, ut citatio habeat expressum diem & terminum, quo citatus comparere debet, *arg. l. 115. pr. ff. de V. O.* JURE CANONICO valet Citatio, etsi non sit certus terminus expressus, sed cogitur citatus comparere quam primùm potest *c. eos 22. in f. de Sent. Excomm. in c. 6. 19. X. de Appell.* Juris practici observantiam tradit *Gail. l. 1. O. 53.*

III.

JURE CIVILI, quoties plures eaque diversæ actiones alicui competunt, una ex illis est eligenda *L. 25. §. 3. ff. famil. herisc. L. non est novum 10. ff. de Act. Emt.* JURE CANONICO plures Actiones cumulari possunt *c. querelam 24. X. de Elect. c. 2. X. de caus. possess. & Propr.* Quænam Actiones hodiè in uno libello cumulari possint, declarat *Gail. l. 1. O. 63.*

IV.

JURE CIVILI Reo in Jus vocato post libelli oblationem spatium decem dierum in Civilibus datur, intra quod deliberare potest, an cedere liti, an verò litigare velit *L. ad peremptorium 68. cum L. seq. ff. de Judic.* JUS verò CANONICUM nullum certum tempus hoc casu definivit, sed potius arbitrio Judicis reliquit *c. dilectus 11. X. de Procur. c. 5. §. si autem X. ut lite contest. & c.* In Camera ut & de stylo aliorum Judiciorum inferiorum etiam hoc tempus est arbitrium & loci propinquitas & loginquitas consideratur. *Gail. l. 1. O. 53. n. 20.*

V.

JURE CIVILI, si aliqua Exceptio dilatoria REO competit,

D 2

tit,

tit, illa regulariter opponenda ante litis contestationem *L. 13. C. de Procur. L. 52. pr. ff. de Jud. L. pen. & ult. C. de Except.* JURE CANONICO in qualibet litis parte, dum tamen ante Sententiam id fiat, Exceptio dilatoria Excommunicationis opponi potest. *c. exceptionem 12. X. de Except.* alias cum Jure Civili coincidit *c. 4. X. de Except.* Quanam Exceptiones dilatoriæ etiam post litem contestatam hodie opponi possint, docet inter alios *Dn. Brunn. ad L. 13. C. de Proc. & ad L. 12. & l. f. C. de Except.*

VI.

JURE CIVILI is, qui bonis cessit, si iterum conveniatur, potest opponere Exceptionem, in quantum quis facere potest, (quæ alias competentia appellatur,) ut non teneatur: nisi in id quod facere potest, licet ad pinguorem fortunam pervenerit *L. 4. ff. de Cession. bon.* JURE CANONICO illum, qui bonis cessit, simpliciter ad omnem solutionem cogi posse volunt nonnulli per *c. Odoardus 3. X. de Solut.* Sed hanc differentiam nullam agnoscimus cum *Rittersb. de Diff. Jur. Civ. & Can. l. 5. c. 17.* quamvis illam asserat *Rosbach. in suis Different. l. 3. Tit. 11. comparat. 3.* Nec Praxin quicquam juri Civili derogasse putamus. *Conf. Struv. Ex. 44. ib. 20.*

VII.

JURE CIVILI in Criminalibus non exigitur Juramentum calumniae, quia quoad Actorem sufficit subscriptio in Crimen: Reo vero licitum qualiter qualiter suum redimere sanguinem *arg. L. 1. ff. de bon. eor. qui mort. & c.* JURE CANONICO etiam in Criminali causa juratur de calumnia *c. 1. X. de Juram. Calumn.* Hodiè cessante inscriptionis usu, Accusatorem ab illius juramenti præstatione exemptum esse non putamus.

VIII.

JURE CIVILI Litigatores tam Actor, quam REUS coguntur ipsi jurare de calumnia, licet per Procuratores litigent *L. 2. & Auth. principales C. de Jurejur. propter calumn. & c.* JURE CANONICO Procuratores speciale mandatum habentes ad hujus

hujus juramenti præstationem in principalis animam admittuntur c. 2. §. 1. & c. f. de Juram. in 6. Praxis plerorumque Judiciorum Juri Pontificio sese conformavit. Conf. Gail. l. 1. O. 83.

IX.

JURE CIVILI in omnibus causis civilibus præstandum est Juramentum calumniæ, nisi Actor pro calumniatore & REUS pro Convicto haberi velit L. 1. 2. Auth. In isto, cum Auth. seq. C. de Jurejur. propter calumn. Nov. 124. C. 1. JURE verò CANONICO excipiuntur Causæ Spirituales & quæ his sunt annexæ, in quibus non juratur de calumnia, c. 2. X. de Jur. Calumn. Praxis videtur Jus Canonicum approbasse. Aliquando tamen ob singularem præsumtionem etiam in his hoc juramentum præstandum venit, Struv. Ex. 27. tb. 75.

X.

JURE CIVILI nemini ob delictum stigma in fronte injuri potest L. 17. C. de Pœn. JURE CANONICO signari ita delinquentes possunt, ut sc. ejusmodi nebulones inter alios cognoscantur. c. ad audientiam 3. X. de Crimine falsi. Praxis pro diversitate locorum variat.

exerit se n f
non in fac
refidet simu
pudgitudin
1. observand
19. II. de offi
pfridi

DECAS X.

Differentiarum Juris Civilis & Canonici.

Diff. 1.

JURE CIVILI, quando lis per Procuratorem peracta est, tunc Sententia in illum etiam est ferenda, aliàs est ipso jure nulla L. 1. C. de Sentent. & Interl. JURE CANONICO hæc subtilitas non attenditur, & nihil interest, utrum Sententia feratur in personam Procuratoris, an in ipsum Principalem arg. c. cum dilect. X. de Judic. Magnif. Dn. Brunn. ad. d. L. 1. cum Dd. tit. In Camera, quamvis causæ per Procuratores agi debeant, in Dominum tamen Principalem ferrè Sententiam posse, testatur Gail. l. 1. O. III.

Exceptâ actione injuriarum, ejus condemnatio in Procuratorem fieri solet, ut infamia evitetur. *Idem l. 2. O. 112. n. 7.*

II.

JURE CIVILI Sententiâ in quacunque causa lata, à qua appellatum non est, transit in rem judicatam *L. 1. C. Sentent. resc. non poss.* JURE CANONICO excipitur Sententia in causa matrimoniali lata, hæc enim quovis tempore errore detecto & veritate comperta retractari potest. *c. 7. 10. & c. consanguinei X. de Sent. & R. Jud.* Quomodo Jus Canonicum ad usum hodiè reductum, docet *Gail. l. 1. O. 112.*

III.

JURE CIVILI Sententia in causa momentaneæ possessionis lata non potest appellari *L. un. Si de moment. poss. fuer. app.* JURE CANONICO, ut à quovis gravamine, ita & in possessorio judicio facta appellatio valet, *c. 10. & 15. X. de Restit. Spol.* In Camera Jus Civile approbatum. *Gail. l. 1. O. 7.* Practicorum hodiernam observantiam tradit *Dn. Brunn. ad alleg. l. un. Gail. alleg. loco.*

IV.

JURE CIVILI pendente causa restitutionis suspenditur res judicata & Sententiæ Executio *L. un. C. in integr. rest. post ne quid novi fiat.* JURE CANONICO non suspenditur, sed executioni mandatur Sententia, præstita cautione, ut, si pars in integrum restituta justiore habuerit causam, ei omnia restituantur *c. suscitata 6. de in integr. Rest.* Hodie nisi præsumtio malitiæ sit contra petentem restitutionem, aut res celeritatem requirat, etiam Jus Civile obtinere arbitrandum omninò est. *Conf. inter alios Dn. Brunn. ad dict. l. un.*

V.

JURE CIVILI Expensarum taxatio & condemnatio regulariter reservatur in finem litis *L. 13. §. 6. & 8. C. de Judic. L. 13. §. 6. C. de Sentent.* JURE CANONICO, si quis post fundatam Actoris intentionem aliquam Exceptionem peremptoriam vel dilatoriam objiens, in ejus probatione deficiat, statim ad expensarum

larum solutionem damnari potest *c. 5. X. de Dolo & Contum.* Hodie & in Camera expensæ retardati processus ad finem litis non reservantur, sed in quovis articulo processum impediante refarciri debent *Ordin. Cam. p. 3. Tit. 50. §. 7. Gail. l. 1. O. 151. n. 15.*

VI.

JURE CIVILI gradatim est appellandum ab inferiori Judice ad proximum superiorem, non autem omisso intermedio ad supremum veniendum est *L. 1. §. 3. l. 21. ff. de Appell.* JURE CANONICO, non requiritur, ut gradatim appelletur, sed potest omissis intermediis Judicibus immediatè appellari ad Pontificem *c. 7. X. de Appell. c. antiqua 23. X. de Privileg. & Excess. Zes. Comment. ad Tit. ff. de Appell. n. 17.* Jus Civile usu servari testimonio est *Ordin. Com. p. 2. Tit. 29. §. 1. Gail. l. 1. O. 119. n. 2.*

VII.

JURE CIVILI nova vectigalia instituens sine permissu Principis, perpetuo exilio punitur *L. f. C. Nova vectigal. instit. non poss.* JURE CANONICO taliter delinquens monetur primò, ut desistat & ablata restituat, & si monitus non desistat, excommunicatur *c. 10. X. de Censib. Exact. & c.* Et hodie constitutio vectigalium ad Principum Regalia majora pertinet *Matth. Steph. de Jurisd. l. 2. p. 1. c. 1.*

IIX.

JURE CIVILI Judex, à quo appellatur, nihil potest statuere in præjudicium futuræ cognitionis in judicio appellationis *tot. tit. ff. Nihil innov. appell. pend.* JURE CANONICO judex à quo potest appellanti terminum præfigere, intra quem se conferat ad Judicem appellationis eiqve se præsentet *c. 5. & 26. X. de Appell.* quid hodiè obtineat? *Vid. in Dn. Brunn. Process. Civil. c. 28. n. 66.*

IX.

JURE CIVILI regulariter heres ex delicto defuncti non tenetur *L. un. C. ex delict. defunct. arg. L. Sancimus C. de Pœn.* JURE CANONICO hæres ob delictum defuncti conveniri potest, licet his cum defuncto non contestata ^{sit} ~~ex~~, neque ex maleficio quicquam

quam pervenerit ad eum: pro modo tamen facultatum defuncti.
C. in Literis §. X. de Rapt. c. f. X. de Sepult. Hodie[†] quin Hæres, si ex
 maleficio defuncti locupletior factus, vel lis cum Defuncto conte-
 stata, teneatur, nullum est dubium.

X.

indos homines
 cer.

JURE CIVILI Carcer poena esse non solet *L. 8. §. 9. ff. de Pœn. l. 1.*
incredibile C. eod. *IURE PONTIFICIO* Carcer poenæ loco est, siqui-
 dem haud rarò ob scelera commissa perpetuus dictari solet carcer
c. quamvis 3. de Pœn. in 6. c. 27. §. f. d. V. S. Ius Consuetudinarium cum
 Iure Pontificio convenit. *Conf. Const. Crim. Art. 101. Magnif. Brunni.*
ad L. 6. C. de Custod. Reor.

† sicut et
 iure Civ.

et carere
 adhibetur
 in unip
 mit Bro
 in wa pro
 content
 sign.

DECAS XI.

Differentiarum Juris Civilis &

Canonici.

Diff. I.

JURE CIVILI inimicus ad accusandum admittitur, quoniam nul-
 libi expressè reperitur prohibitus. *L. 8. ff. de Accus.* *JURE CA-*
NONICO ab accusatione ejusmodi repellitur *c. 7. & 19. X. de Ac-*
cus. Ius Canonicum usu obtinere testatur *Carpzov. p. 1. C. 16. D.*
56. n. 3.

II.

JURE CIVILI regulariter nullum Crimen post XX. an-
 norum lapsum debet deferri vel accusari *L. querela 12. C. ad L. C.*
de Fals. *JURE CANONICO* non locum habet hæc XX. anno-
 rum præscriptio, sed ultra id tempus accusatio quoque extenditur.
c. cum tanto X. de Consu. c. 5. X. de eo, qui dux. in matrim. quam poll.
& c. Praxin hodiernam tradit *Carpz. Pract. Crim. p. 3. Q. 141. n. 6.*
& seqq.

† e valde
 celebris

III.

JURE CIVILI Frater fratrem vel sororem in Crimine,
 cujus poena est ultimum supplicium, accusare non potest *L. 13. C.*
de

de his, qui accus. non poss. (Secus est in levioribus delictis *L. 18. C. eod.*) JURE CANONICO frater fratrem de hæresi, quod tamen est crimen gravissimum, accusare potest *c. literas 14. de Prasumpt. Conf. Dec. 6. Diff. 4.* Juris Civilis observantiam usu retinendam, amor inter istas personas germanus, efflagitat.

IV.

JURE CIVILI regulariter nemo cogitur indicare & denunciare furem *L. 48. §. 1. ff. de Furt. L. 4. §. f. ff. de Condict. ob turp. caus.* JURE CANONICO præcisè aliquis cogi potest, ut furem indicet, si enim nolit, ut furti conscius tenetur *c. 4. X. de Furt.* In Praxi Jus Civile servatur. *Carpzov. pr. Crim. P. 3. Q. 134. n. 56.*

V.

JURE CIVILI Actio injuriarum lite cum defuncto non contestata non datur hæredi neque contra hæredem *§. 1. Inst. de Perpet. & temp. Act. L. 10. §. 2. ff. Si quis caut. in Jud. sist. & c.* JURE CANONICO autem hæc Actio ad hæredes & contra illos est transitoria *c. 5. X. de Rapt.* Jus Civile usu comprobatum *Carpz. p. 1. c. 7. D. 13. n. 5.* Injuriam tamen post mortem defuncto illatam etiam hæres criminaliter persequitur *Dn. Brunn. R. P. Wesenb. Tit. de Injur. & famos. libell. q. 29.*

VI.

JURE CIVILI, indistinctè ob injuriam factam sive actione Civili, sive Criminali condemnatus, fit infamis. *L. 1. l. atb-letas 4. §. f. ff. de his, qui not. inf.* JURE CANONICO levis injuria non infamat condemnatum. *c. 23. X. de Sent. & Re Jud.* Hodie non tantum in levioribus, sed etiam atrocioribus quibusdã injuriis cessare infamiae irrogationem statuit *Carpz. Pract. Crim. p. 2. q. 94. n. 78. seqq.*

Vid. L. infame II. de Publ. d.

VII.

JURE CIVILI mandans vulnerare, prohibens autem occidere, æquitate inspectâ non tenetur ordinariâ *L. Corneliae poena, si mandatarius, fines mandati egressus, hominem occiderit. L. 1. §. 3. l. 7. 14. ff. ad L. Cornel. de Sic.* JURE CANONICO ejusmodi mandans poena ordinariâ tenetur, *c. f. de Homicidio in 6. Juis Cano-*

ci sententiam in judicando servandam putamus cum *Carpz. Pract. Cr. 2. 4. 21.*

IIX. JURE CIVILI, si quis sciens in alterius solo ædificaverit, ædificium extructum cedit illi, cujus & solum est. §. 39. *Inst. de Rer. Divis. L. Redemptores 39. ff. de R. V. l. 7. §. 10. ff. d. A. R. D.* **JURE CANONICO** ædificium pecuniâ & sumtibus Ecclesiæ in alieno solo erectum non cedere solo, sed solum ad se trahere probant nonnulli per *c. 17. q. 4. Jus Civile à praxi non correctum.*

IX. JURE CIVILI Filii Orthodoxi à Parentum hæreticorum successione non excluduntur, ne ob divini amoris electionem Parentum provisione defraudentur. *L. 19. cum Auth. seq. C. de Hæret. & Manich.* **JURE CANONICO** bona hæreticorum filiis orthodoxis auferuntur *c. vergentis 10. de Hæret.* Jus Civile Praxis sequitur.

X. JURE CIVILI juramentum per vim metumque extortum ipso jure est nullum, nec indiget absolutione. *Auth. Sacramenta puberum C. Si advers. Vendit.* **JURE CANONICO** quidem etiam tale juramentum annullatur, sed opus est absolutione. *c. 8. X. de Jurejur.* Usus modernum latius nobis suppeditat. *Gail. l. 2. O. 42.*

*non est
Justiniani
& Friden
Impatoris*

DECAS XII. & ULTIMA.

Differentiarum Juris Civilis & Canonici.

Diff. I.

JURE CIVILI ante Litis contestationem tam in Civilibus, quam Criminalibus nulla Sententia definitiva ferri potest *L. prolatam 4. C. de Sent. & Interl. & c.* **JURE CANONICO** in multis iisque summaris causis Litis contestatio non requiritur ad Sententiam distandam *c. 1. & 5. §. porro X. ut lite non contest. & c. An, & ubi, hodie Litis contestatio omissa vitiet Processum, indicat Gail. l. 1. O. 79.*

II. JURE CIVILI is, qui se liti obtulit, licet rem petitam non possideat, neque dolo malo fecit, quominus retineret, damnari potest, perinde ac si rem detineat *L. 25. ff. de R. V.* **JURE CANONICO** aliud statutum reperimus in *c. Ecclesia 3. X. ut lite pendent.* Praxis sine dubio Jus Civile sequitur. III. Ju-

III. JURE CIVILI propter humanitatem & pietatem permittitur hæreticos legitimis sepulchris sepeliri *L. humanum 9. C. de Hæret.* IURE CANONICO, quia ipso Jure sunt excommunicati, non sunt sepeliendi in Cæmeterio Ecclesiastico, & si fortè in eo jam sepulti fuerunt, iterum exhumandi & ejiciendi sunt ob rationem positam in *c. Sacris 12. X. de Sepult.* Hodie Hæreticis nec in Verbi auditu, nec in Sacramentorum communione cum vera Ecclesia participantibus non omninò omnem, sed honorificam duntaxat sepulturam, denegandam esse putamus.

IV. JURE CIVILI peccatum contra Naturam h. e. Sodomiam committens poenâ gladii afficitur *L. cum Vir nubet. 31. C. ad L. Jul. de Adult.* IURE CANONICO hujus detestabilis vitii lenis aliqua poena sancita reperitur scil. excommunicatio in *c. 4. de Excess. Pralat.* Juris Civilis poenam exaspiravit *P. S. D. Art. 116.* quam etiam Praxis, vivi comburium dictando, sequitur.

V. IURE CIVILI ob desertionem militiæ fugam factam poena capitalis dictatur *L. omne 6. §. 3. ff. de Remilit.* IURE CANONICO hujus delicti poena est infamia *c. infames 6. q. 1.* Delictorum militibus priorum cognitio hodiè pertinet ad Magistrum militum, qui etiam pro diversitate circumstantiarum poenas irrogat. *Conf. Struv. Ex. 50. th. 42. & Dd. ibi alleg.* Sicut & capitalis poena dicto casu obtinet.

VI. JURE CIVILI res Ecclesiæ præter certas & urgentes necessitates in LL. expressas alienari non possunt *L. 14. C. de SS. Eccles. Nov. 7. c. 2. Nov. 120. c. 9. & 10. Auth. Hoc jus porrebtum C. de SS. Eccles.* IURE CANONICO non tantum ob necessitatem, sed etiam utilitatem & pietatem permittitur alienatio *c. 13. 15. & 52. caus. 12. q. 2.* Hodiè istas solennitates, quæ aliàs requiruntur, non observari, tradit *Dn. Brunn. ad d. Auth.*

VII. JURE CIVILI unius Testimonium regulariter non admittitur, etsi honoratissimus & honestissimus sit. *L. Jurisjurandi 9. C. de Testib.* IURE CANONICO Episcopi etiam singulare Testimonium

unij testis null
quantum ad
dum l. 2 des
dum bene in
gravandus

monium recipitur, adeò ut nullus alius audiatur *c. 36. C. 11. q. 1.*
 Quando Praxis etiam unius testimonium admittat, docet *Brunn.*
ad d. L. 9.

IIX. JURE CIVILI in quocunque Rescripto regulariter expressè addi debet illa clausula; *Si preces veritate nitantur. L. f. C. de* ^{utrum}
Div. Rescript. &c. IURE PONTIFICIO hæc clausula semper sub- ^{no sig. br.}
 intelligitur *c. 2. X. de Rescript.* Quando illa clausula justificatoria ^{in ista}
 mitti possit, videre est apud *Gail. l. 1. O. 4. & l. 2. de PP. c. 2. n. 15.* ^{magis}
seqq. Conf. Dn. Brunn. ad d. L. f. ^{magis}

IX. JURE CIVILI tam Clericis, quam Laicis indistinctè prohibentur Disputationes de rebus divinis iis quæ semel de fide Christiana rectè judicatae sunt. *L. nemo C. de Summ. Trinit. &c.* JURE CANONICO Laicis tantum ejusmodi Disputationes interduntur. Clericis autem permittuntur *c. 2. §. inbibemus de Heret. in 6. c. 2. 24. q. 1.* Praxin hujus refert *Magnif. Dn. Brunn. ad d. L. in f.*

X. JURE CIVILI nemo invito aliquid auferre, vel reluctantis negotia gerere potest, *L. extat. ff. quod met. caus. L. f. C. neg. gest.* JURE CANONICO Prædicatoribus, si non habeant, unde se aliter sustentare possint, licitum ab alienarum rerum raptoribus & detentoribus eleemosynas recipere etiam invitis Dominis iis, quorum res raptæ & detentæ sunt, quasi sint eorum gestores negotiorum. *c. 54. §. Prædicatores X. de Sentent.*

Excomm. Praxin Iuris Canonici hodiè
 raram arbitror.

T A N T U M!

Kd 1226

ULB Halle
005 409 853

3

VD 17

Handwritten signature or initials in blue ink, possibly reading 'R. E.' or similar.

S.
JURIDICA
NENS
S JURIS CI.
ANONICI

ES DIVISÆ

raxi moderna

DE
TRYKIO, J.U.D.

rof. Publ.

in Actorum Auditorio
DC. LXVII.

ITÆ

FELOVIO,

rchico.

giis.
DC LXXXIII.

VIADRUM,
& HENR. JOH. Meyer.
XXIII.

Handwritten marks: a '4' and a signature.

